

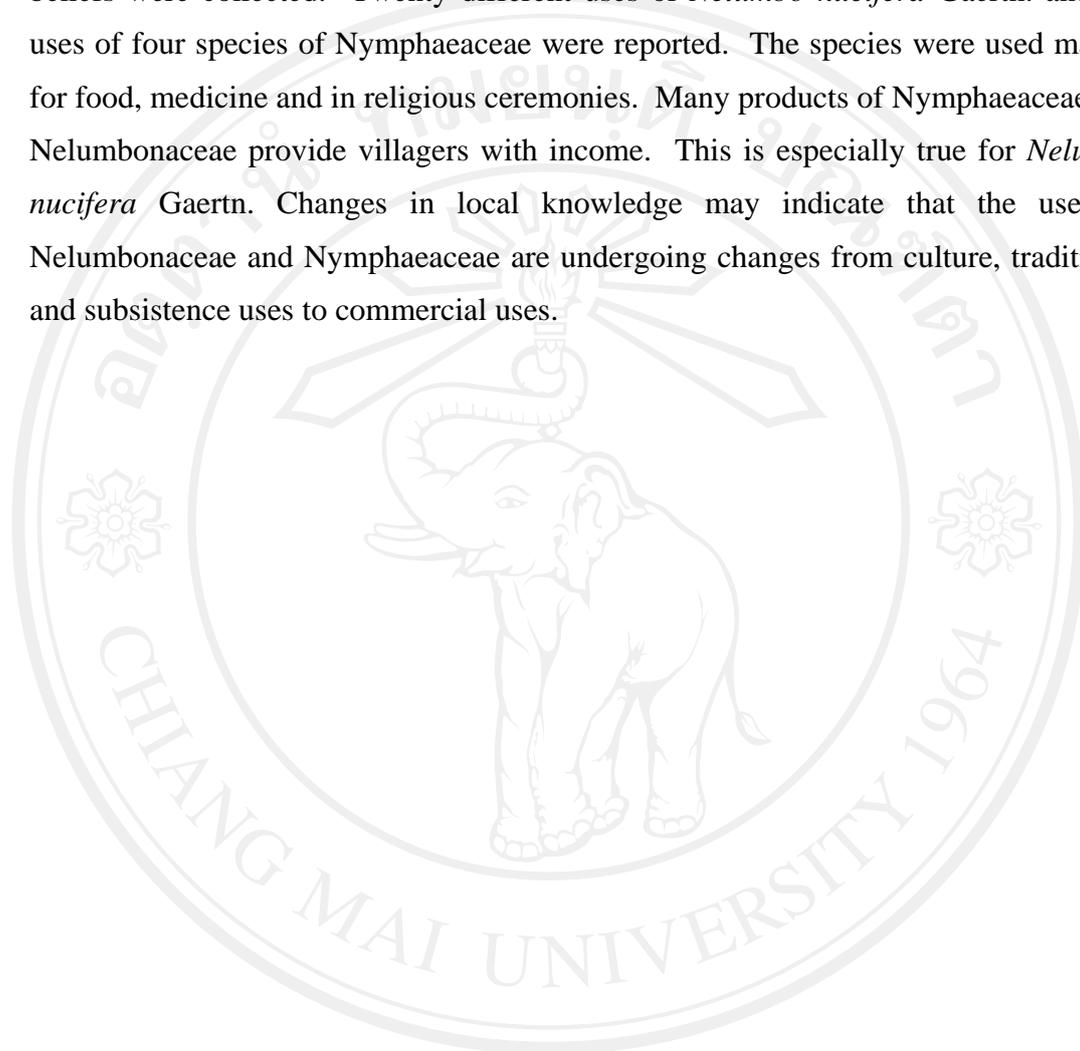
Thesis Title	Taxonomic Revision and Ethnobotany of the Families Nelumbonaceae and Nymphaeaceae in Thailand	
Author	Miss Woranuch La-ongsri	
Degree	Doctor of Philosophy (Biology)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Chusie Trisonthi	Chairperson
	Dr. Weerachai Nanakorn	Member
	Dr. Kongkanda Chayamarit	Member
	Prof. Dr. Henrik Balslev	Member

ABSTRACT

The Thai Nelumbonaceae and Nymphaeaceae were studied and taxonomically revised. The collected specimens were classified into genera and species with a single species in the family Nelumbonaceae, *Nelumbo nucifera* Gaertn. and four species of *Nymphaea* (*N. cyanea* Roxb., *N. nouchali* Burm. f., *N. pubescens* Willd., and *N. rubra* Roxb. ex Salisb.), and two species of *Barclaya* (*B. longifolia* Wall. and *B. motleyi* Hook. f.) in the family Nymphaeaceae. Keys to the genera and species are provided and for each taxon, description, distributional and ecological information, flowering periods, vernacular names and uses were given.

The ethnobotanical study was focused on the use of the *Nelumbo nucifera* Gaertn. and the members of Nymphaeaceae including the local knowledge concerning uses of those plants. Information was collected by interviewing with persons living around the wetland habitats of *Nelumbo nucifera* Gaertn. and Nymphaeaceae. These are situated in 35 provinces in four regions throughout Thailand. The local names and information concerning traditional uses of the plants as well as information on the

beliefs were collected. Twenty different uses of *Nelumbo nucifera* Gaertn. and the uses of four species of Nymphaeaceae were reported. The species were used mainly for food, medicine and in religious ceremonies. Many products of Nymphaeaceae and Nelumbonaceae provide villagers with income. This is especially true for *Nelumbo nucifera* Gaertn. Changes in local knowledge may indicate that the uses of Nelumbonaceae and Nymphaeaceae are undergoing changes from culture, traditional and subsistence uses to commercial uses.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การทบทวนอนุกรมวิธานและพฤกษศาสตร์พื้นบ้านของ พืชวงศ์เนลัมโบนาซีอีและนิมฟีเอซีอีในประเทศไทย	
ผู้เขียน	นางสาวรณช ณะองศรี	
ปริญญา	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ชีววิทยา)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ. ดร. ชูศรี ไตรสนธิ	ประธานกรรมการ
	ดร. วีระชัย ฒ นกร	กรรมการ
	ดร. ก่องกานดา ชยามฤต	กรรมการ
	Prof. Dr. Henrik Balslev	กรรมการ

บทคัดย่อ

จากการศึกษาทบทวนทางอนุกรมวิธานของพืชวงศ์เนลัมโบนาซีอี และนิมฟีเอซีอีของประเทศไทย โดยการจัดจำแนกตัวอย่างที่ได้จากการสำรวจในระดับสกุล และชนิด พบพืชในวงศ์เนลัมโบนาซีอี เพียง 1 ชนิด คือ *Nelumbo nucifera* Gaertn. และพบพืชในวงศ์นิมฟีเอซีอี สกุล *Nymphaea* 4 ชนิด (*N. cyanea* Roxb., *N. nouchali* Burm. f., *N. pubescens* Willd. และ *N. rubra* Roxb. ex Salisb.) และสกุล *Barclaya* 2 ชนิด (*B. longifolia* Wall. and *B. motleyi* Hook. f.) ได้จัดทำรูปวิธานจำแนกสกุล และชนิด คำบรรยายลักษณะ การกระจาย และ นิเวศวิทยาของแต่ละชนิด อีกทั้งระยะเวลาให้ดอก ชื่อพื้นเมือง และการใช้ประโยชน์

ในการศึกษาการใช้ประโยชน์ของบัวหลวงและพืชในวงศ์นิมฟีเอซีอีในประเทศไทย รวมทั้งความรู้ในการนำบัวมาใช้ในกิจกรรมต่างๆ โดยทำการสอบถามจากชาวบ้านที่อาศัยในหมู่บ้านรอบพื้นที่ชุ่มน้ำที่พบบัว 35 จังหวัด ใน 4 ภาคทั่วประเทศไทย สอบถามชื่อพื้นเมืองและบันทึกข้อมูลการใช้ประโยชน์ และ ความเชื่อตามภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ พบว่า มีการใช้ประโยชน์จากบัวหลวง (*Nelumbo nucifera* Gaertn.) ถึง 20 อย่าง และมีการใช้ประโยชน์จากบัวในวงศ์ นิมฟีเอซีอี 4 ชนิด ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เป็นอาหาร ใช้เป็นพืชสมุนไพรและ ใช้ในการบูชาทางศาสนาเป็นหลัก ในปัจจุบันผลิตผลจากบัวสามารถทำรายได้ให้แก่ชาวบ้านโดยเฉพาะจากบัวหลวง

การใช้ประโยชน์มีความเปลี่ยนแปลงไปจากการใช้ในประเพณี วัฒนธรรมและการยังชีพ เป็นการใช้
ในเชิงเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved